

MP201Z ČESKÉ A ČESKOSLOVENSKÉ PRÁVNÍ DĚJINY NOVOVĚKU

SYLABUS

JAKUB RAZIM

TÉMATATA:

1. Úvod do předmětu (literatura, organizace, práce s prameny)
2. Předmoderní stát a právo v českých zemích
 - ▶ *Ref.:* středověké soudnictví a zemský soud (průběh řízení, strany, důkazní prostředky), vybraná oblast středověkého práva (trestní právo, dědické právo)
 - ▶ *Lit.:* Klabouch, Starý, Markov, studentské práce z Kaprasova semináře
3. Barokní absolutismus v českých zemích
 - ▶ *Ref.:* třicetiletá válka a bitva na Bílé hoře (příčiny a důsledky v oblasti státu a práva), barokní právnictví
 - ▶ *Lit.:* Klabouch, Svatoš a kol., Kavka, Polišenský, Mikulec, Knoz, David
4. Osvícenský absolutismus v českých zemích
 - ▶ *Ref.:* Habsburkové na trůně a jejich reformy (Josef I., Marie Terezie, Josef II., Leopold II.)
 - ▶ *Lit.:* Petráň a kol., Tapié, Urfus, dějiny habsburského rodu od Pohl-Vocelka, Hammanová, Čornejová a kol., Bělina, Tinková, Himl
5. „Jaro národů“ a ústavní vývoj habsburské monarchie od roku 1848
 - ▶ *Ref.:* revoluce 1848-1849, c.k. úředník, politické stranictví a boj o české státní právo
 - ▶ *Lit.:* Urban, Kárník, Hlavačka a kol., Vyskočil, Vošahlíková, Macková, Polišenský, Urban, Šolle, Malíř a kol., Marek a kol., Rataj-Martínek
6. První ČSR
 - ▶ *Ref.:* první světová válka a odboj, politický systém, ústavní vývoj
 - ▶ *Lit.:* Prokš, Olivová, Kárník, Šedivý, Kvaček, Broklová, Vojáček
7. Druhá ČSR
 - ▶ *Ref.:* mnichovská dohoda (příčiny a důsledky v oblasti státu a práva), autoritativní demokracie, státoprávní změny
 - ▶ *Lit.:* Mates, Gebhart-Kuklík, Kuklík, Čelovský
8. Protektorát a exilové zřízení

▶ **Ref.:** *exilové zřízení a dekretální normotvorba, nacistická a protektorátní správa a právo*

▶ **Lit.:** *Kuklík, Brandes, Maršálek, Sobota, Petrův*

9. Poválečná rekonstrukce ČSR a „Vítězný únor“

▶ **Ref.:** *retribuce, konfiskace, znárodnění, „Vítězný únor“*

▶ **Lit.:** *Kaplan, Veber, Rupnik, Kuklík, Borák, Frommer, Staněk, Průcha a kol.*

10. Socialistický stát

▶ **Ref.:** *Ústava „9.května“ 1948 a navazující ústavní vývoj ČS(S)R, politické procesy*

▶ **Lit.:** *Kuklík a kol., Kaplan-Paleček, Rataj-Houda, Pavlíček a kol., Zdobinský a kol.*

11. Socialistické právo (pozor: v pondělních skupinách spojíme témata 10 a 11)

▶ **Ref.:** *právníková dvouletka a rekodifikace v 60. letech, vybraná oblast socialistického práva*

▶ **Lit.:** *Kuklík a kol., Bobek-Molek-Šimíček a kol., Jičínský, Šamalík, Ulč*

12. Sametová revoluce 1989 a demokratizace právního řádu

▶ **Ref.:** *lustrace, restituce*

▶ **Lit.:** *Bobek-Molek-Šimíček a kol., Kozák, Kabele*

POŽADAVKY:

- referát cca. 15-20 min.
- aktivní účast (max. 2 neomluvené absence)
- test (na posledním semináři)

ZÁKLADNÍ UČEBNICE:

Ladislav VOJÁČEK; Karel SCHELLE; Vilém KNOLL. České právní dějiny. Plzeň, 2008 (event. novější vydání).

LITERATURA:

Leonard BIANCHI a kol. Dějiny státu a práva na území Československa v období kapitalismu 1848-1945 I-2. Bratislava 1971-1973.

Ivana BLÁHOVÁ a kol. *Právníká dvouletka. Rekodifikace právního řádu, justice a správy v 50. letech 20. století.* Praha, 2014.

Michal BOBEK a kol. *Komunistické právo v Československu. Kapitoly z dějin bezpráví.* Brno, 2009.

Eva BROKLOVÁ. *Československá demokracie. Politický systém ČSR 1918-1938.* Praha, 1992.

Václav BŮŽEK a kol. *Společnost v českých zemích v raném novověku.* Praha, 2010.

Jan M. ČERNÝ (ed.). *Boj za právo. Sborník aktů politických u věcech státu a národa českého od roku 1848 s výklady historickými I-2.* Praha, 2007.

Petr ČORNEJ a kol. *Dějiny země Koruny české I-II.* Praha, 1993.

Jindřich DEJMEK a kol. *Československo. Dějiny státu.* Praha, 2018.

Robert J. W. EVANS. *Vznik habsburské monarchie 1550-1700.* Praha, 2003.

Jan GEBHART - Jan KUKLÍK. *Druhá republika 1938-1939. Svár demokracie a totality v politickém, společenském a kulturním životě.* Praha-Litomyšl, 2004.

Ivan HLAVÁČEK; Rostislav NOVÝ; Jaroslav KAŠPAR. *Vademecum pomocných věd historických.* Jinočany, 2002.

Milan HLAVAČKA a kol. *České země v 19. století. Proměny společnosti v moderní době I-2.* Praha, 2016.

Zdeňka HLEDÍKOVÁ; Jan JANÁK; Jan DOBEŠ. Dějiny správy v českých zemích. Od počátků státu po současnost. Praha, 2005.

Josef KALOUSEK. *České státní právo.* Praha, 1892.

Karel KAPLAN. *Československo v letech 1945-1969 I-4.* Praha, 1991-1993.

Karel KAPLAN - Pavel PALEČEK. *Komunistický režim a politické procesy v Československu.* Brno, 2008.

Jan KAPRAS (red.). *Československá vlastivěda 5. Stát.* Praha, 1931.

Jan KAPRAS. *Právní dějiny země koruny české I-II.* Praha, 1913.

- Zdeněk KÁRNÍK. *Malé dějiny československé (1867-1939)*. Praha, 2008.
- František KAVKA. *Příručka k dějinám Československa do roku 1648*. Praha, 1963.
- Jiří KLABOUC. *Osvícenské právní nauky v českých zemích*. Praha, 1958.
- Jiří KLABOUC. *Staré české soudnictví (jak se dříve soudívalo)*. Praha, 1967.
- Antonín KLIMEK. *Říjen 1918. Vznik Československa*. Praha-Litomyšl, 1998.
- Jiří KOŘALKA. *Češi v habsburské říši a v Evropě 1815-1914. Sociálněhistorické souvislosti vytváření novodobého národa a národnostní otázky v českých zemích*. Praha, 1996.
- Jan KUKLÍK. *Mýty a realita tzv. "Benešových dekretů". Dekrety prezidenta republiky 1940-1945*. Praha, 2002.
- Jan KUKLÍK a kol. Dějiny československého práva 1945-1989. Praha, 2011.**
- Jan KUKLÍK - Petra SKŘEJPKOVÁ. *Kořeny a inspirace velkých kodifikací. Příspěvek k aplikaci "Principů" E.F. Smidaka*. Praha, 2008.
- Štefan LUBY. *Dějiny súkromného práva na Slovensku*. Bratislava, 2002.
- Karel MALÝ. *České právo v minulosti*. Praha, 1995.
- Karel MALÝ a kol. Dějiny českého a československého práva do roku 1945. Praha, 1999.**
- Karel MALÝ - Ladislav SOUKUP (edd.). *Vývoj české ústavnosti v letech 1618-1918*. Praha, 2006.
- Josef MARKOV. *Kapitoly z dějin českého zemského soudního řízení 12.-17. století*. Praha, 1967.
- Pavel MARŠÁLEK. *Pod ochranou hákového kříže. Nacistický okupační režim v českých zemích 1939-1945*. Praha, 2012.
- Pavel MATES. *Mezi Mnichovem a Berlínem. Státoprávní problémy druhé republiky*. Brno, 1992.
- Věra OLIVOVÁ. *Dějiny první republiky*. Praha, 2000.
- Václav PAVLÍČEK a kol. *Ústavní právo a státověda 2. Ústavní právo České republiky*. Praha, 2015.
- Josef PETRÁŇ a kol. Dějiny Československa 1-2. Praha, 1990.**
- Josef PETRÁŇ a kol. *Počátky českého národního obrození. Společnost a kultura v 70. až 90. letech 18. století*. Praha, 1990.
- Práce ze semináře českého práva na Karlově universitě v Praze (řada studií s právněhis. tematikou).*
- Jan RATAJ - Přemysl HOUDA. *Československo v proměnách komunistického režimu*. Praha, 2010.
- Jan RYCHLÍK. *Češi a Slováci ve 20. století. Spolupráce a konflikty 1914-1992*. Praha, 2012.
- Karel SCHELLE. *Organizace veřejné správy v letech 1848-1948*. Brno, 1993.
- Miloslav STIEBER / Rudolf RAUSCHER. *Dějiny soukromého práva v střední Evropě / Přehled dějin soukromého práva ve střední Evropě*. Praha, 2016.
- Marie ŠEDIVÁ-KOLDINSKÁ a kol. *Základní problémy studia raného novověku*. Praha, 2013.
- Otto URBAN. *Česká společnost 1848-1918*. Praha, 1982.
- Otto URBAN. *Kapitalismus a česká společnost. K otázkám formování české společnosti v 19. století*. Praha, 2003.

Valentin URFUS. *Historické základy novodobého práva soukromého*. Praha, 2001.

Valentin URFUS. *Římskoprávní vzdělanost a její vklad do vývoje státoprávních představ. Od středověku do konce feudalismu*. Brno, 1978.

Václav VANĚČEK. *Dějiny státu a práva v Československu*. Praha, 1970.

Velké dějiny zemí Koruny české (chronologická a tematická řada z nakladatelství Paseka).

BIBLIOGRAFIE DĚJIN ČESKÝCH ZEMÍ

biblio.hiu.cas.cz